

**СИЛАБУС навчальної
дисципліни
«Патентознавство та інтелектуальна
власність»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	F6 Інформаційні системи і технології
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Інформаційні управляючі системи та технології»
Курс, семестр	Курс – 1, семестр – I
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Іванов Олег Миколайович, к.т.н., доцент, доцент кафедри будівництва та професійної освіти Контакти: ауд. 367 (навчальний корпус №3) E-mail: oleg.ivanov@pdau.edu.ua, Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ivanov-oleg-mykolayovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік базових дисциплін, що включені до вступного фахового екзамену: «Кібербезпека та захист інформації», «Мережі та обмін даними», «Бази та сховища даних».
Компетентності	Загальні: – ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп

	різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). – ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові: – СК07. Розробляти і реалізовувати інноваційні проекти у сфері ІСТ. – СК08. Здатність до керування результатами науково-дослідної діяльності та комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності, здійснення їх фіксації та захисту.
Результати навчання	– РН01. Відшуковувати необхідну інформацію в науковій і технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. – РН02. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності. – РН04. Управляти процесами розробки, впровадження та експлуатації у сфері ІСТ, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних та командних підходів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Навчальна дисципліна дозволяє опанувати такі соціальні навички: брати на себе відповідальність і працювати за критичних умов; працювати у команді; управляти своїм часом; розуміння важливості кінцевих термінів; здатність логічно і системно мислити; креативність	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувані у здобувачів вищої освіти теоретичні та практичні знання стосовно вирішення на професійному рівні завдань у сфері правового регулювання відносин, що відносяться до інтелектуальної власності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Система інтелектуальної власності. Тема 2. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства. Тема 3. Система управління інтелектуальною діяльністю. Тема 4. Охорона прав на об'єкти промислової власності. Тема 5. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав. Тема 7. Охорона прав на об'єкт інтелектуальної власності за кордоном. Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності. Тема 9. Економіка інтелектуальної власності.	

Тема 10. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
– Словесні: лекція, розповідь, пояснення; – Наочні: ілюстрування, демонстрування; – Практичні: тезування, анотування; практичні роботи.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, звіти лабораторних занять, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного оцінювання відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне складання підсумкового контролю становить не більше 2 разів із навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії (формується директором інституту за участі кафедри, що відповідає за реалізацію освітньої програми). Оцінка повторного складання є остаточною. Перескладання екзамену (заліку) для підвищення позитивної оцінки можливе 1 раз на підставі заяви студента. Перездати можливо не більше 4 дисциплін за увесь період навчання
- щодо академічної доброчесності	У процесі навчання здобувачі мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності і Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства,

	взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. За наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись з використанням технологій дистанційного навчання за погодженням із деканом факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
- щодо оскарження результатів оцінювання	Урегулювання порядку оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в ПДАУ регулюється «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ», «Положення про оцінювання результатів навчання з.в.о. в ПДАУ», «Положення про атестацію з.в.о. та екзаменаційну комісію у ПДАУ», «Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ»
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні 1. Цибульова П. М., Ромашко А.С. Інтелектуальна власність та патентознавство. Київ, 2021. 377 с. 2. Іванова В. В. Інтелектуальний бізнес. Суми, 2021. 327 с. 3. Харитонova О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Київ, 2023. 540 с. 4. Шишка О.Р., Шишка Р.Б., Фелик В.І., Макаришева Т.С. Право інтелектуальної власності України. Київ, 2024. 264 с. 5. Stephen Johnson (2021) <i>Guide to Intellectual Property: What it is, How to Protect it, How to Exploit it</i>. Stamford: The Economist.	

Допоміжні

1. Коротюк О. Право інтелектуальної власності. Науково-практичний коментар до книги IV Цивільного кодексу України. Київ, 2024. 340 с.

2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12> (дата звернення: 16.09.2025).

3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 16.09.2025).

4. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення: 16.09.2025).

5. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12> (дата звернення: 16.09.2025).

6. Ivanova, V., Ivanov, O., & Ivanova, O. (2021). Development of approaches to innovation transfer and intellectual property management to ensure enterprise competitiveness . Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 6/13 (114), 94–105. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.249165>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій – www.nipo.org.

2. Official site of World intellectual property organization – www.wipo.int.

3. Official site of European Patent Office – www.epo.org.

4. Official site of United States Patent and trademark office – www.uspto.gov.

5. Офіційний сайт Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» Управління патентно-інформаційних послуг – <http://iii.ua/uk>.

6. Офіційний сайт бібліотеки Полтавського державного аграрного університету [Електроний ресурс]. Режим доступу: <https://www.pdau.edu.ua/content/biblioteka>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри будівництва та професійної освіти
протокол від «01» вересня 2025 року № 1.

Додаток до силабусу
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання (F6ICT_мд_2025)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання завдань	Тестування за темами самостійної роботи	Формування матеріалів	
Тема 1. Система інтелектуальної власності.	5	5		5
Тема 2. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.	0	0		0
Тема 3. Система управління інтелектуальною діяльністю.	5	5		5
Тема 4. Охорона прав на об'єкти промислової власності.	15	5		15
Тема 5. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.	0	5		0
Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.	0	5		0
Тема 7. Охорона прав на об'єкт інтелектуальної власності за кордоном.	0	5		0
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності.	5	5		5
Тема 9. Економіка інтелектуальної власності.	5	5		5
Тема 10. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.	0	5		0
Формування матеріалів заявки об'єкту ІВ	-	-	20	20
Разом	35	45	20	100

Заочна форма навчання (F6ICT_мз_2025[1])

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань	Тестування за темами самостійної роботи	Формування матеріалів	Індивідуальне завдання	
Тема 1. Система інтелектуальної власності.	5	5			10
Тема 2. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.	0	0			0
Тема 3. Система управління інтелектуальною діяльністю.	0	5			5
Тема 4. Охорона прав на об'єкти промислової власності.	0	5			5
Тема 5. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.	0	5			5
Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.	0	5			5
Тема 7. Охорона прав на об'єкт інтелектуальної власності за кордоном.	0	5			5
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності.	0	5			5
Тема 9. Економіка інтелектуальної власності.	0	5			5
Тема 10. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.	0	5			5
Формування матеріалів заявки об'єкту ІВ	-	-	20	-	20
Індивідуальне завдання (ІР)	-	-	-	30	30
Разом	5	45	20	30	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань та опитування та практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 (максимальна)	Завдання виконано повноцінно з обґрунтованими відповідями на контрольні запитання, що дає змогу здобувачу сформулювати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання
4	Охайне оформлення матеріалів практичного завдання та компетентні відповіді на контрольні запитання з незначними

	похибками, що може сформувати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання
3	Оформленні матеріали завдання та відповіді на контрольні запитання мають неточності, що може сформувати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання
2	Завдання виконано не повністю та відповіді на контрольні запитання мають хибні тлумачення, що є лише частково може сформувати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання
1	Завдання виконано не повністю та у відповідях містяться значні похибки та суттєві неточності, що є лише частково може сформувати необхідні компетентності та досягти програмних результатів навчання
0 (мінімальна)	Завдання не виконано, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Тестування за темами самостійної роботи (максимально 45 бала за 9 тестів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 (максимальна)	Відповідь вибрана правильно, здобувач обґрунтовує свій вибір і відмінно розуміється на формулюваннями та поняттями, що в повній мірі для формування компетентностей та отримати програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
4	Відповідь вибрана правильно, здобувач обґрунтовує свій вибір і розуміється на доброму рівні з формулюваннями та поняттями, що достатньо для формування компетентностей та отримати програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
3	Відповідь вибрана правильно, але здобувач обґрунтовує свій вибір, але плутається з формулюваннями та поняттями, що частково дає можливість оцінити формування компетентностей та отримати програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
2	Відповідь вибрана правильно, але здобувач при обґрунтуванні свого вибору плутається з формулюваннями та поняттями, що частково дає можливість оцінити формування компетентностей та отримати програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
1	Відповідь вибрана правильно, але здобувач плутається з формулюваннями та припускається суттєвих помилок, що частково дає можливість оцінити формування компетентностей та отримати програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
0 (мінімальна)	Відсутність відповіді на питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

Формування матеріалів заявки об'єкту ІВ

Кількість балів	Критерії оцінювання
20 (максимальна)	Здобувач сформував повний комплект матеріалів заявки зі спрямуванням їх на реєстрацію до національного органу інтелектуальної власності та отримав позитивний висновок про можливість державної реєстрації охоронного документа на об'єкт інтелектуальної власності
0 (мінімальна)	Здобувач не підготував та не спрямував матеріали заявки до національного органу реєстрації та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності

Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) (5 завдань)

Кількість балів	Критерії оцінювання
6 (максимальна)	Обґрунтовані висновки, вірна та повна інтерпретація висновків, здобувач аргументовано обґрунтовує свою точку зору, узагальнює матеріал, впевнено та правильно відповідає на питання викладача вході захисту роботи. Добре володіє термінологією та повністю розуміє зміст усіх понять, що використовується. Це надає можливість повноцінно оцінити формування компетентностей та отримання ПРН у здобувача вищої освіти
4	Незначні похибки в оформленні роботи. Вірна, але неповна інтерпретація висновків. Під час захисту роботи здобувач дає правильні, але неповні відповіді на питання викладача, відчуває ускладнення в інтерпретації отриманих висновків, узагальнені висновки здобувача недостатньо чітко виражені.
3	Значні похибки в оформленні роботи. Неповна інтерпретація висновків та під час захисту роботи здобувач не завжди дає правильні відповіді, нездатний інтерпретувати отримані висновки. Це на задовільному рівні надає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	Підхід до рішення правильний, але є помилки. Повна відсутність знання термінології. Це на мінімальному рівні надає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
1	Рішення містить грубі помилки. Неохайне оформлення роботи, порушення стандартів оформлення письмових робіт. Це не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
0 (мінімальна)	Індивідуальне завдання не виконано, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

